

הסמינר הארצי השנתי לפסיכולוגים חינוכיים

טבריה

16.12.13 - 19.12.13

קדם סמינר 15.12.13 - 16.12.13

שלום חברים ושנה טובה,

"אחרי החגים" הגיע ומתחילים במרץ שנת עבודה חדשה ומאתגרת. ועד החטיבה מאחל לכולם שתהיה זו שנה פוריה, מעניינת ושקטה ושמח להודיע על הסמינר הארצי השנתי שייתקיים בתאריכים 16-19.12.2013 ועל קדם הסמינר שיתקיים ב- 15-16.12.2013 בטבריה.

תוכנית הסמינר עשירה ומגוונת, כוללת סדנאות ותיקות וחדשות, בנושאים מותאמים לפסיכולוגים בכל שלבי התפתחותם המקצועית ואנו תקווה שכולם יוכלו למצוא סדנא לרוחם. נשמח לראות את כולם ותיקים וצעירים כאחד.

נושא קדם הסמינר השנה הוא ביוזמת "פורום העבודה במגזר החרדי" בראשותה של **נעמי ספירו** משפ"ח נתיבות. בשנים האחרונות עבודתנו במגזר זה מתרחבת ומעמיקה והנושאים שיוצגו ב"קדם", רלוונטיים ביותר ויותר שפח"ים. גם למי שאינו עובד עם אוכלסיה זו, זאת הזדמנות טובה להצצה ולהכרות ראשונית. בחלק מהסדנאות תהיה הרחבה גם לאוכלסיות נוספות.

גם השנה צוות מלון **לאונרדו קלאב טבריה** מצפה בהתרגשות לארח אותנו ומשקיע מאמצים רבים בכדי להנעים את שהותינו בו.

וועד החטיבה מאחל סמינר מצליח ומופנף אלהותים.

תנאי קבלה ורישום

הסמינר מיועד לפסיכולוגים בלבד!!!

בטופס ההרשמה יש לציין 4 סדנאות בסדר עדיפות יורד (עדיף לרשום 5). טופס **שלא** יכלול 4 אפשרויות בחירה לא יתקבל. בבחירת הסדנאות יש לשים לב לדרישה הספציפית של הסדנא. מספר המקומות בכל סדנא מוגבל ועל כן **רצוי מאוד** להקדים ולהרשם. נשתדל להענות להעדפותיכם, אך איננו יכולים להתחייב לכך. אנו נהיה בקשר אישי עם כל אחד שבקשותיו לא תעננה.

פתיחת סדנא מותנית במספר הנרשמים. אם לא תפתח, נציע לנרשמים סדנאות אחרות. **החלפת סדנאות רק באישור הוועד.**

מועד אחרון לקבלת טפסי הרשמה 14.11.13. ההודעות על השיבוץ לסדנאות תשלחנה במייל ב-1.12.13.

עלות הסמינר

1605 ש"ח לפסיכולוג חבר הפ"י עבור 4 ימי סמינר.

2005 ש"ח למומחה לא חבר הפ"י עבור 4 ימי סמינר.

1805 ש"ח למתמחה לא חבר הפ"י עבור 4 ימי סמינר.

445 ש"ח תוספת למחיר עבור השתתפות בקדם הסמינר.

דמי חבר להפ"י לשנת 2013 הם 490 ש"ח למומחה, 250 ש"ח למתמחה. תוספת המחיר לסמינר למי שאינו חבר הפ"י היא 400 ש"ח למומחה, 200 ש"ח למתמחה.

ניתן לשלם עבור הסמינר בשלושה תשלומים שווים:

עבור 4 ימים

חברי הפ"י	שאינם חברי הפ"י	מתמחים שאינם חברי הפ"י	
535 ש"ח	668 ש"ח	601 ש"ח	1. 15/10/13
535 ש"ח	668 ש"ח	602 ש"ח	2. 20/11/13
535 ש"ח	669 ש"ח	602 ש"ח	3. 11/12/13

עבור 5 ימים:

חברי הפ"י	שאינם חברי הפ"י	מתמחים שאינם חברי הפ"י	
683 ש"ח	816 ש"ח	750 ש"ח	1. 15/10/13
683 ש"ח	816 ש"ח	750 ש"ח	2. 20/11/13
684 ש"ח	817 ש"ח	750 ש"ח	3. 11/12/13

גימלאים שאינם עובדים המעוניינים להשתתף בסמינר ומתקשים במימונו מוזמנים לפנות לוועד.

את ההמחאות יש לכתוב לפקודת חברת **גל כנסים בע"מ**, למוטב בלבד, ולשלוח לפי הכתובת: "גל כנסים בע"מ" רח' קורא הדורות 43, ארנונה, ירושלים 9339360.

ההמחאות תיפדנה עפ"י התאריכים הנקובים. **תתקבלנה המחאות אישיות בלבד**, ולא התחייבות ממקום העבודה.

ניתן להרשם דרך אתר האינטרנט המאובטח בכתובת:

www.gal-conventions.co.il

בתוספת של 30 ש"ח עבור תשלום באשראי.

ביטול ההרשמה

1. המבטלים הרשמתם, **מכל סיבה שהיא**, עד 15 יום לפני הסמינר, יזוכו בהחזר דמי ההשתתפות בניכוי 150 ש"ח דמי רישום. מ-14 יום לפני הכנס יוחזרו 50% מדמי הרישום. פחות מ-48 שעות מתחילת הסמינר לא יהיה החזר כספי. לכל ביטול יש לצרף את החשבונית המקורית שנשלחה ע"י חברת "גל כנסים בע"מ".
2. נרשמים אשר לא ייתקבלו לסמינר, כספם יוחזר במועד מתן התשובות לכלל הנרשמים.
3. במידה ואחת הסדנאות תתבטל מסיבה שאינה תלויה בנו או כתוצאה ממיעוט נרשמים, השיבוץ החדש יעשה תוך תיאום עם הנרשמים.

מידע נוסף

* את דמי החבר להפ"י נתן לשלם גם באמצעות כרטיס אשראי בטלפונים: 03-5239393,
03-5239884.

* בשאלות וברורים בכל הנוגע לסמינר נא לפנות: **לגל כנסים בע"מ** טל' 02-6731471,
גל 050-5207050.

שנה טובה מוועד החטיבה וממני

ז'יפי אייקין

יו"ר ועד החטיבה לפסיכולוגיה חינוכית

סדר יום הסמינר

קדם סמינר

יום ראשון 15.12.13

14:00 - 16:00 - רישום
16:00 - 16:15 - פתיחה
16:15 - 17:30 - הרצאה במליאה
17:30 - 18:00 - הפסקה
18:00 - 19:30 - עבודה בקבוצות
19:30 - 21:00 - ארוחת ערב
21:00 - פעילות חברתית

יום שני 16.12.13

07:00 - 08:45 - ארוחת בוקר
09:00 - 10:30 - עבודה בקבוצות
10:30 - 11:00 - הפסקה
11:00 - 12:30 - פאנל
12:30 - 13:00 - הצגת הפורום וסיכום
13:00 - ארוחת צהרים

סמינר

יום שני 16.12.13

14:00 - 15:30 - רישום וקבלת חדרים
13:00 - 15:45 - ארוחת צהרים והפסקה
14:00 - מפגש מנחים
16:00 - 19:00 - סדנאות
19:00 - 20:30 - ארוחת ערב
21:00 - פתיחת הסמינר: ברכות ועידכונים
ציפי חייקין - יו"ר החטיבה
גב' חוה פרידמן - פסיכולוגית ראשית
יוכי בן נון - יו"ר הפ"י
ערב חברתי

יום חמישי 19.12.13

07:00 - 08:45 - ארוחת בוקר
פינוי חדרים
09:00 - 13:00 - סדנאות
13:00 - ארוחת צהרים קלה
ופיזור

יום רביעי 18.12.13

07:00 - 08:45 - ארוחת בוקר
09:00 - 13:00 - סדנאות
13:00 - 14:00 - ארוחת צהרים
14:00 - 15:45 - הפסקה
16:00 - 19:30 - סדנאות
20:00 - ארוחת ערב
21:30 - פעילות חברתית

קדם הסמינר - 15.12.13 - 16.12.13
"סדנא דארעא חד הוא" כולנו עומדים על אותה קרקע
(תלמוד בבלי, מסכת בבא קמא)

תכנית:

יום א' 15.12.13

16:00 - 16:15 דברי פתיחה

17:30 - 16:15 השכלה אקדמית פורצת דרך בעולם החרדי - הרבנית עדינה בר שלום, חלוצה בבניית השכלה גבוהה לנשים וגברים חרדיים, מקימה ומנהלת של המכללה החרדית הראשונה בארץ. בתו של הרב עובדיה יוסף שליט"א.

18:00 - 19:30 סדנאות

רשימת הסדנאות:

יש לציין בטופס הרישום 4 עדיפויות.

1. סוגיות בהתקשרות (attachment) במשפחות ברוכות ילדים הגב' חנה גרינברג, פסיכולוגית חינוכית בכירה, מטפלת משפחתית, מייסדת השרות הפסיכולוגי החרדי בירושלים.
2. חובת דיווח, הלשנה או הגנה על הילד? הגב' רחל קיגל, מנהלת שפ"ח רכסים, מר שמואל מייברג, פסיכולוג חינוכי של מעיין החינוך התורני.
3. דילמות מקצועיות ואתיות בעבודה רב תרבותית. הגב' נאוה גרינפלד פסיכולוגית חינוכית מזריכה, פסיכולוגית קלינית מזריכה, מנהלת שפ"ח גבעת זאב, חברה בפורום אתיקה ובעדת אתיקה, גב' דבי גרבר, פסיכולוגית חינוכית שפ"ח בית שמש.
4. מפגש בין תרבויות בחדר הטיפולים. הגב' רותי ינובסקי והגב' זהבה רוזנטל, פסיכולוגיות חינוכיות שפ"ח ירושלים.
5. אבחון פסיכולוגי בכלים פורמליים באוכלוסיות רב תרבותיות ד"ר פייגי סורוצקין, מנהלת שרות פסיכולוגי חינוך עצמאי, מר ענן אסרור, פסיכולוג חינוכי שפ"ח ירושלים.
6. פרויקט מוגנות - לילדים חרדים מפגיעות מיניות, מר אבי גולדשמידט, פסיכולוג חינוכי, שפ"ח מודיעין עילית.
7. היחס ללמידה בגיל הרך במגזר החרדי ובעדה האתיופית, הגב' ענבל יפה, גב' ריקי כהן וייס, פסיכולוגיות חינוכיות שפ"ח רחובות.
8. הגמרא והנער החרדי ומה שביניהם. לאלו תפקודים קוגניטיביים זקוקים להבנת הגמרא? הרב גבי כהן, יועץ חינוכי, סמנכ"ל במעין החינוך התורני.
9. הסמכות ההורית כפי שמשקפת בתרבויות שונות, גב' נעמי ספירו, פסיכולוגית חינוכית שפ"ח נתיבות ורכות פורום "עבודה במגזר החרדי", ד"ר צביה אהרון, פסיכולוגית חינוכית, מנהלת שפ"ח דלית אל כרמל.
10. גוונים בחברה החרדית, ד"ר טוביה בוכבינדר, פסיכולוג חינוכי מנהל שפ"ח ביתר עילית.

19:30 ארוחת ערב.

20:00 ערב חברתי.

יום ב' 16.12.13

10:30 - 9:15 סדנאות - אותן סדנאות רק השומעים יתחלפו.

11:00 - 10:30 הפסקה.

12:30 - 11:30 פאנל. ישי שליף ינחה פאנל בגוון נראטיבי. סיפוריהם של פסיכולוגים העובדים בתרבויות שונות.

13:00 - 12:30 כמה מילים על הפורום וסיכום.

רשימת הסדנאות

1. לכל אדם יש שביל

מנחה: אפרת אגמון, פסיכולוגית תעסוקתית מומחית, יועצת ארגונית, בהשראת התפיסה המקצועית של ד"ר אורניה ינאי, מחברת הספר "לכל לאדם יש שביל".

הסדנא הינה הזמנה למפגש שבין האדם ומגוון העשיות בחייו, תוך "הליכה בשביל" (אישית וקבוצתית) במרחבי התשוקה וההתפתחות כמו גם התקיעות והתסכול. דרך "עץ התעסוקה" הבין דורי נתמודד עם אוצרות, מאוויס ומעצורים בין דוריים, עם ה"ריק" שבאי הידיעה, כמו גם עם הגעגוע, הרשות, האיסור והפחד לחלום ולממש. נעז לנסח תשוקות של עשייה ונעריך את עוצמתם ומעצוריהם, נוהה שדות אימונים, נגדיר מלוויים להם אנו זקוקים בדרך ולבסוף נסמן יעדי עשייה המרגשים אותנו ונתמודד עם המחוייבות להם.

הסדנא מיועדת לפסיכולוגים בעלי ותק בשרות החינוכי ובמהלכה יעשה נסיון להעמיק את ההסתכלות על בחירתנו/התגלגלותנו התעסוקתית בשבילי הפרופסיה (ניהול/פסיכולוג בארגון/עצמאות ועוד..). מומלץ לקרוא את הספר "לכל אדם יש שביל" לפני הסדנא. **היות והסדנא תסתיים ביום רביעי בערב, יתקיים מפגש גם ביום שלישי אחה"צ.**

2. שינוי המתחיל בדמיון: דמיון מודרך, מטאפורות ומדיטציה, ככלים טיפוליים

מנחה: ד"ר יוסי אדיר, פסיכולוג קליני מורשה לטיפול בהיפנוזה, פסיכולוג אחראי במכון ההמטואונקולוגי המרכז הרפואי שיבא תל השומר.

עולם הדמיון הוא כוח אוניברסאלי רב עוצמה בתהליכי שינוי, ריפוי וצמיחה. הדמיון המודרך הינו כלי להתערבות ומהווה כלי רב ערך לעזרה במצבים שונים, כגון: התגברות ושליטה ועל כעסים, מצבי רוח, פחדים וחרדות, חסימות רגשיות ומנטליות, כאבים פיסיים, פיתוח מודעות עצמית ויצירתיות, פתרון בעיות אישיות ובינאישיות וכיוצא בזה. בסדנא זו נלמד כלים חשובים אלו הן בדרך התיאורטיות והן בדרך המעשית/חוויתית. נלמד לאבחן האם ומתי ישנו צורך להשתמש בהם ואיך ליישם באופן אישי ומקצועי. הקורס יפתח כישורים ורגישויות בלמידה חוויתית-מעשית, תוך הצגת ידע מדעי ותיאורטי. נשלב התנסויות קבוצתיות, הדגמות טיפול, ותרגול אישי. רוב ההתנסויות ייעשו בליווי מוזיקת עולם מרגשת וסוחפת וסיפורים מרתקים. הסדנא מכוונת לעבודה התנסותית-חוויתית של המשתתפים אך על פי הצורך יושם דגש מסוים על השימוש בכלים אלו במישור המקצועי. הסדנא מתאימה הן למתחילים והן לבעלי ניסיון המעוניינים לחוות, להעשיר את הידע ולהתמקצע בכלים אלו.

3. פילוסופיה יישומית בשרות הפסיכולוג החינוכי: הלכה למעשה.

מנחה: ד"ר אלי אלון, MBA במינהל עסקים, ד"ר לפילוסופיה ובוגר החוג למוסיקולוגיה מן האוניברסיטה העברית בירושלים. שימש שנים כמרצה באוניברסיטה העברית ובאוניברסיטת חיפה בפילוסופיה התיאורטית והמעשית במחלקות לחינוך, לפילוסופיה ולניהול מערכות חינוך, ופרסם ספרים ומאמרים בתחום בכתבי עת בארץ ובעולם. בשני העשורים האחרונים שימש כיועץ ומלווה פילוסופי בסקטור הראשון והשלישי. בין השאר יסד וניהל את יחידת היעוץ לבורגים במכון מנדל למנהיגות, ומלווה שירותים פסיכולוגיים חינוכיים בהתמודדות עם שאלות יסוד בחיי היום יום. כיום עומד בראש מכון פילוהרמוני ליעוץ פילוסופי אסטרטגי. הייעוץ הפילוסופי מתייחס לנועץ כמי שנושא עמו תפיסת עולם מורכבת אותה יש לחשוף, לזקק, להעשיר ולהעצים. בעבודתו עם מנהלים ובכירים במערכות ובארגונים, היועץ הפילוסופי עוזר לזקק השקפת עולם רחבה ופורייה בהקשר הניהולי וארגוני, ביחסים בין בני אדם ובין מחלקות, בחילוף יחידים וקבוצות מנקודות מבט צרות, מקיבעונות וכו'. השנה תציג הסדנא את יסודות הייעוץ הפילוסופי בקצרה עבור מי שטרם נחשף לתחום, אך בעיקרה תוסיף ותצעד עמוק אל העבודה היישומית הפילוסופית ככלי המלווה את הבכיר בשרות הפסיכולוגי החינוכי, כך שהסדנא השנה מיועדת גם למי שכבר נחשף לנושא בכנס הקודם או במסגרות אחרות. בהמשך תתמקד הסדנא בסוגיות יסוד ותצביע על תהליכים אפשריים בשירותים הפסיכולוגיים החינוכיים בנושאים כגון: השירות הפסיכולוגי החינוכי כארגון לומד, שאלות זהות יסודיות באשר לפסיכולוג החינוכי ותפקידו, דילמות אתיות יסודיות בעבודת הפסיכולוג החינוכי וכלים פילוסופיים להתמודדות עימם, תפקידי הפסיכולוג המשתנים בהקשר הרב מערכת, חזון ומימוש בפסיכולוגיה החינוכית.

4. מודל STST (מודל השינוי לפי וירג'יניה סאטיר) ושילובו במערכת החינוך

מנחות: פנינה אפלבוים, פסיכולוגית חינוכית מומחית, מטפלת משפחתית וזוגית מוסמכת. מאמנת אישית ועסקית מקצועית מוסמכת, משלבת בעבודתה התמחויות מקצועיות מתחומי הקניסילוגיה, הגוף-נפש והיוגה. פסיכולוגית המלווה מערכת חינוכית קיבוצית, קליניקה פרטית. מתמחה במודל סאטיר מאז 2006, חברת הצוות החינוכי במרכז סאטיר בישראל.

עדנה אביבי, פסיכולוגית חינוכית מומחית-מדריכה, מנהלת השרות הפסיכולוגי-חינוכי בתל מונד, פסיכותרפיסטית מוסמכת, בוגרת מסלול של שילוב אומנויות של הלסליקולוגי משלבת בעבודתה חיבורים של פסיכולוגיה רוחנית, קליניקה פרטית. מתמחה במודל סאטיר מאז 2006, מרכזת הצוות החינוכי של מרכז סאטיר בישראל.

מודל סאטיר מציג את ההסתכלות של האדם כמערכת ועל האדם בתוך המערכת. הוא מאפשר יצירת מפה מארגנת המתייחסת בו זמנית לצרכים שונים של הגורמים במערכת החינוכית. המודל מאפשר תהליך ליצירת תואמות/הלימה בין צרכי האני לצרכי האחר ודרישות הסיביבה. בעזרת החלק המובנה מורחבת ההסתכלות על התקשורת והאקלים הבית ספרי. השינוי מתרחש מתוך ההבנות החדשות שנוצרו והוא מחזק פתרונות בקונפליקטים שעלו במערכת. מודל סאטיר מדגיש את חשיבות הקבלה, ההקשבה לתמיהות ואת החיבור בין האנשים.

מטרת הסדנא לאפשר למשתתפיה לרכוש כלים יישומיים לעבודתם במערכת החינוך, וזאת תוך כדי לימוד והתנסות במודל הסאטיר. כלים אלו מזמינים פיתוח וצמיחה אישית של המטפל ושל המערכת בה הוא פועל. נכיר את מודל הסאטיר בעזרת התודעות למרכיבים העיקריים בו: האמונות הבסיסיות של מודל הסאטיר, האלמנטים ההכרחיים ליצירת שינוי, הגדרת מטרות לפי המודל, הכרות עם מטאפורת הקרחון המתארת את החוויה הפנימית של האדם ועם עמדות ההשרדות שהאדם בוחר להתמודדות. נלמד על הישום של המודל במערכת החינוכית, כיצד להעמיק את ההבנה של הגורמים השונים הקשורים במערכת וכיצד ליצור תוכנית התערבות תוך התייחסות לקשיים שעולים במערכת החינוכית בה אנו עובדים. הלימוד יכלול הצגה תיאורטית והתנסויות חוויתיות. המשתתפים מתבקשים להביא מקרים מהשדה שנוכל ליישם עליהם את העבודה לפי המודל.

5. להיות עם הילד בחדר

מנחה: ליאת באומינגר, פסיכולוגית חינוכית בכירה, בוגרת ביה"ס לפסיכותרפיה, פסיכואנליטית, "בר-אילן".

הסדנא תבחן את שאלת המפגש בין הילד למטפל בחדר הטיפול ואת המרחב האנליטי שנוצר ביניהם.

רגע של מפגש הוא רגע של הווה בחייהם של השניים שעמוס בחוויות עבר. היכן שהוא במהלך חייו של הילד נוצר שבר או שיבוש שגרם להטיה או ליצירת 'מורסה כואבת' במהלך הנפשי שלו. הנפש הדואבת שלו היא שמנהלת כרגע תקשורת עם נפשו של המטפל בתוך קפסולת החדר. ננסה ללכת בעקבות קצהו של חוט ההווה אל מעמקי העבר המסומנים בנפשו של הילד, ולברר איך והיכן התרחש השיבוש הזה. גם נשאל כיצד המפגש המתרחש בהווה מקפל בתוכו את הרמזים ל"התמוטטות שכבר התרחשה", בניסוחו של וויניקוט. "ילדים אנליטיים", ששירתו בהוויתם את התיאורטיקנים האנליטיים ממסורות שונות, יהיו את התשתית הטקסטואלית והחוויתית של הסדנא, יחד עם הילדים שמשתתפי הסדנא נושאים איתם מעבודתם.

בין המשתתפים: וויניקוט והתינוקת המפרכסת, הילדה פיגי והילדים ששירבטו איתו, פרויד והנס הקטן, אנדרה גרין והילדים של האם המתה, אן אלווארז ורובי שלה, אקסליין ודיבס, מלאני קליין ופיטר, יולנדה גמפל ואבי, אנה אורנשטיין והילד רוברט, אן הארי ומרתה, סנט אקזופרי והנסיך הקטן. גם נצפה בעבודה שנעשית בקליניקה של טאוויסטוק בטיפול דיאדי אס-תינוקת. כל אלה יגישו את עצמם לפנינו-לאסוציאציות שיתעוררו בחדר שלנו.

הסדנא מיועדת למי שהבנת נפשו של הילד והטיפול בו מסקרנים ומרגשים אותו, בין אם הוא מטפל בפועל ובין אם הדבר טרם התממש. המשתתפים מתבקשים להביא תמונה אחת מילדותם וויניטה טיפולית אחת.

6. טיפול זוגי: מהעברות בין דוריות לאפשרויות מועדפות.

מנחות: ענת בלאוגרונד, פסיכולוגית חינוכית מדריכה ומטפלת מוסמכת בטיפול משפחתי, קליניקה פרטית. **רונית דגן**, פסיכולוגית חינוכית מדריכה ומטפלת מוסמכת בטיפול משפחתי, קליניקה פרטית.

סדנא חוויתית תעסוק בהבנת המערכת הזוגית מאספקטים שונים תוך התרכזות מיוחדת בהעברות בין דוריות והשפעתן על זוגיות. נבחן את הבחירה הזוגית, הדפוסים הזוגיים והנושאים הקונפליקטואליים ונבין אותם על רקע הדפוסים שעברו בין הדורות במשפחה. כמו כן נתמקד בדרכים טיפוליות המאפשרות הרחבה של היחסים הזוגיים, לכיוונים מועדפים-דפוסים אלטרנטיביים של קשר, אינטימיות, בחירת פתרונות מגוונות להתמודדות עם קשיים ועוד. **למומחים בלבד.**

7. סדנת פסיכודרמה

מנחה: דפנה בן אמיתי M.A., בטיפול באמנויות לסלי קולג', מטפלת ומדריכה מוסמכת בטיפול באמנויות. בוגרת תכנית פסיכותרפיה אנליטית בחברה האנליטית. מרצה באוניברסיטת חיפה בחוג לטיפול באמנויות. בעלת קליניקה לקבוצות וטיפולים פרטניים בפסיכודרמה.

הפסיכודרמה היא דרך טיפולית חוויתית, בהבנת עולמו של הפרט ושל מערכת היחסים שלו. אחת ממטרות הפסיכודרמה היא לגלות את כוחות החיים המצויים בנו באמצעות היצירתיות והספונטניות. בסדנא זאת, נחוה טעימות מכל מה שלפסיכודרמה יש להציע: מסע בזמן, עבר, הווה, עתיד. אפשרות לממש פנטזיות, לחזור לרגעים משמעותיים, להפרד או להתקרב לדמויות חשובות בחייו, להכיר את עצמנו מעוד זוויות ועוד. כל זאת באווירה תומכת ומקבלת. מיועד למפוחדי פסיכודרמה.

8. מעבר מהשרדות להתפתחות-העצמה אישית באמצעות מיומנויות גוף ונפש.

מנחה: יעקב ברגר, פסיכולוג קליני וחינוכי מומחה, חבר בצוות ההוראה של המרכז להכשרה במיומנויות גוף ונפש. מנהל מרכז טיפולי מועצה אזורית רמת נגב, מטפל בטרואמה במסגרת המרכז לבריאות הנפש בב"ש, ובמסגרת קליניקה פרטית בבאר שבע ובמדרשת בן גוריון.

על המורים ועל התלמידים מופעלים גורמי דחק רבים: תחרותיות, ביקורת מתמדת, רעש, צפיפות, איום בפגיעה מילולית או פיזית, העדר ביטחון כלכלי וכו'. כל אלה מערערים את תחושת היציבות והבטחון ומעודדים דפוסי פעולה הישרדותיים, המוטבעים בנו גנטית, ומופעלים באופן תגובתי ואוטומטי. כמו כן הם פוגעים במידת הפניות ללמידה ולהתפתחות.

בסדנא המבוססת על מודל אינטגרטיבי שפותח על ידי המרכז לרפואת גוף נפש בושינגטון (CMBM) בהנהלת ד"ר גיימס גורדון, נבין את האינטראקציות ואת תבניות הפעולה של הגוף ושל הנפש, נתנסה ונלמד מיומנויות שונות כגון: נשימה, תנועה, מדיטציה, דמיון מודרך, ציור ועוד. מיומנויות אלו משפרות את היכולת להתמודדות עם דחק ואת היכולת לויסות עצמי, ומגבירות את תחושת המסוגלות האישית ואת יכולת הריכוז, הלמידה, ותהליכי קבלת החלטות והתמודדות עם בעיות. המודל מדגיש ארבעה מרכיבי העצמה בסיסיים: מודעות עצמית, הרפייה, הבעה יצירתית, ושיתוף ותמיכה הדדיים במרחב הבטוח של הקבוצה האנושית. כמו כן היא מייחסת חשיבות רבה להתבוננות הפנימית (mindfulness) ככלי מחולל התפתחות אישית.

הסדנא היא דיסקטית-חוויתית, ומאפשרת מפגש חדש עם העצמי ועם האחר, באמצעות מודעות עצמית, שיתוף והבעה יצירתית. השיח בקבוצה, המבוסס על עקרונות מעגלי הקשבה, תורם ליצירת מרחב בטוח ותומך להתנסות ולחוויה האישית, תוך שמירה על איזון בין מבנה לבין גמישות ובין למידה תיאורטית לבין למידה חוויתית.

9. פסיכולוגיה ביהדות

מנחה: חנה ברוק, פסיכולוגית חינוכית מומחית-מדריכה. לשעבר מנהלת השרות הפסיכולוגי חינוכי פ"ת. מאבחת ומטפלת בגישת C.B.T. בשילוב ביופידבק. שנה תשיעית בלימוד "פסיכולוגיה ביהדות" ובהנחייה בתכנית זו החלה מתש"ע. משלבת בעבודה הטיפולית גם את כלי העבודה המוצעים בסדנא. פרקטיקה פרטית. התכנית "פסיכולוגיה ביהדות" מיסודו ובהנהלתו של ד"ר יאיר כספי, פעלה במשך 7 שנים באוניברסיטת ת"א, והיום במרכז ברודט לתרבות יהודית בת"א ובירושלים. התוכנית מכשירה מטפלים ומנחים בשימוש בכלי עבודה פסיכולוגיים של מקורות ישראל (תנ"ך, תלמודים, חסידות, מחשבת ישראל) להתמודדות עם סבל, לגילוי ולמימוש עצמי. בסדנא נשלב לימוד תאורטי עם עבודה סדנאית בחמישה ערוצים:

א. הכרת החסד: ראיית היש במקום האין, הכרת האדם מצד כוחותיו, מקורות הכח הקדומים מהילדות, הכרת חסדי הבורא גם מצד הפטור מתפקיד גדול מדי שאינו שלנו, גם מצד הרשות לעצור, לנוח, לעשות "שבת".

ב. רצון, בקשה ותפילה: הפנייה לאלוהים הכל יכול, מאפשרת ביטוי משאלות עמוקות, מחייה את קול הילד שנאלם, מאפשרת לבקש מה שלא קיבלנו בעבר-סליחה, השגחה, אישור, סמכות ועוד.

ג. עבודת אלילים-יסוד הפסיכופתולוגיה האנושית: עיקר סיבלו של האדם, עפ"י ספרות ישראל, הוא תוצר שיעבודו לאלילי כזב. אלילים אלה הינם עקרונות/אמונות נוקשים להם אנו מצייתים/ משועבדים לרוב באופן לא מודע, והמחיר כבד. נלמד לזהות "את אלילינו", הדרכים בהן אנו עובדים אותם, הקורבנות שאנו מקריבים להם, וכיצד ניתן להשתחרר מהם.

ד. פוסט טראומה כנסיון שלא נפתר: זיהוי ה"נסיון" (מצבים ורגשות שקשה לשאתם) בהווה, שלעיתים הינו שחזור מן העבר, וויתור על פתרונות מדומים, וראיית ה"נסיון" כאתגר לצמיחה. הכאב והסבל עלולים להעלים כשהאדם מוכן לקבלם כתפקיד מיוחד שבו ניגלה יסוד אנושי אשר הוא מתקשה לתת לו מקום בתוכו.

ה. מצוות וחטאים, שכר ועונש: השאלה מהי חובתי/מצוותי ומה יהיה חטאי/פגיעתי בעצמי או בזולתי הופכת להיות שאלת מפתח בדרך למימוש עצמי. נכיר מהו מעשה נכון שבו אנו נפרדים מהנטייה לעשות אלוהים מעצמנו או מאחרים, או שבו אנו מקבלים על עצמנו את הקושי "הלא צודק" שהוטל עלינו, או שבו אנו מכירים ומקבלים חסדים המוצעים לנו, ונבין כיצד אנו מתוגמלים על מעשה כזה והפוך-אם אנו "מחטיאים" את המעשה הנכון. ניתן לקרוא עוד על הגישה באתר של ד"ר יאיר כספי.

10. אבחון חרדות, נטיות דיכאוניות ונטיות אובדניות על פי כף היד

מנחה: תלמה בריל, מוסמכת במדעי ההתנהגות ובוגרת האוניברסיטה העברית בירושלים, בעלת רקע חינוכי עשיר, עוסקת בכירולוגיה עשרות שנים, חוקרת, מייצגת, מלמדת ומפעילה אתר המוקדש לכירולוגיה: chirology.co.il פרסמה את הספר "כף היד כראי הנפש, כירולוגיה אבחונית ויישומית"

חשיבות רבה מיוחסת ליכולת הזיהוי המוקדם של מצבי חרדה בנטיות דיכאוניות ואובדניות בכף היד. על רקע העובדה שמתרבים מקרים של תופעות אלו גם אצל ילדים, יש בכוח האבחון הקיים לא רק לחסוך סבל אלא אפילו להציל חיים. בכך תעסוק הסדנא. נתייחס להיבטים בסיסיים של כף היד, כדי להכיר את המשמעות הכירולוגית של חלקי היד השונים ולפתח את יכולת ההתבוננות שלנו. כמו כן נכיר את הקווים העיקריים ביד ואת משמעותם. נתרכז בסימנים הספציפיים המצביעים על הנטיות לחרדה, לדיכאון ולאפשרות אובדנית. בסיום הסדנא יוכלו המשתתפים לזהות קבוצה של סימנים כירולוגיים שנוכחותם המשותפת עשויה להצביע על חרדות ואפשרות לנטיה דיכאונית או אובדנית. זיהוי זה יאפשר כיווני טיפול מדויקים יותר ואולי נקיטת אמצעי זהירות ראויים.

11. מימוש הפוטנציאל - סדנת היכרות עם מודל "האימון הקוגניטיבי-התנהגותי" בעבודה עם ילדים, מתבגרים ומבוגרים בעלי ADHD.

מנחה: ד"ר איריס ברכוז, פסיכולוגית חינוכית מומחית, מאמנת ADHD בכירה ומדריכה, מנהלת "המרכז לטיפול ואימון קוגניטיבי-התנהגותי וביה"ס "לאימון קוגניטיבי-התנהגותי לבעלי ADHD" ברמת-גן. אימון ADHD הוא תהליך של ריקוד משותף בין המאמנת והמתאמנת/ת שמטרתו להביא לשיפור בתיפקוד הכללי והיומיומי של המתאמנים. באימון המתאמנים לומדים לשנות דפוסי חשיבה כלפי עצמם, העולם והעתיד וכן מאמצים לעצמם בהדרגה דפוסי התנהגות והתנהלות יעילים יותר. האימון מתייחס לתחומי חיים מגוונים, בהם המתאמנים רוצים להגיע לשינוי, כולל חיי חברה, חיי משפחה, לימודים, חיים מקצועיים, יחסים בינאישיים ובריאות. אימון ADHD מתייחס באופן ייחודי ותואם לאותם תחומים בהם בעלי ADHD מגלים קשיים, כולל דימוי עצמי, קבלת החלטות, ניהול זמן אפקטיבי, ודחינות, ארגון והתארגנות, וויסות ריגשי, פתרון בעיות, התמודדות עם סיטואציות חברתיות ו/או משפחתיות שונות ועוד. מטרת הסדנא היא להקנות באופן חוויתי את העקרונות הבסיסיים באימון קוגניטיבי לבעלי ADHD תוך התנסות עצמית בכלים האפקטיביים בהם משתמשים באימון זה. כגון: שאילת שאלות עוצמתיות, קביעת ערכים, "עצמי עתיד", "זהו "שדונים", קביעת מטרות מקדמות וברות השגה. המשתתפים יתנסו בשימוש באסטרטגיות כמו כלים בניהול זמן וקביעת סדרי עדיפויות, אילוף "שדונים", משחקי תפקידים, יצירת מבנים בסביבה וכן בכלים מעולם הגוף-נפש, שמשתלבים מצוין באימון ADHD, כולל טכניקות הרגעה והרפיה, ביופידיבק וטעימות מיינדפולנס יחודי ל- ADHD.

12. "לאבא שלי יש עולם".

מנחה: ד"ר אורן גור, פסיכולוג קליני מומחה, מנהל ה"מרכז לאבהות", יועץ בבי"ס דמוקרטי ובמשרד הבטחון, עובד בגישה דינאמית עם התערבות קוגניטיבית התנהגותית. הסדנא מיועדת לפסיכולוגים גברים (הורים או בדרכם להיות הורים) המעוניינים לחקור סוגיות סביב חווית האבהות שלהם והאופן שהיא באה לביטוי בהורות שלהם ובעבודתם כפסיכולוגים חינוכיים.

התחנות שבהם נעבוד בסדנא:

לאן אני הולך: נעלה את תמונות העתיד המדריכות אותנו כאבות וכאנשי מקצוע.

מהיכן אני מגיע: נפגוש מחדש את חווית האבהות שלנו כילדים, נבחן כיצד חוויה זו מהדהדת היום בהורות שלנו ובעבודתנו כפסיכולוגים.

היכן אני עכשיו: נבדוק כיצד אנו פוגשים חוויות הכרוכות בהורות ובעבודה הטיפולית כגון כעס, חוסר אונים, אינטימיות, גבולות, יצירתיות, (playfulness) ...

נבחן אלו ציפיות ותפקידים אנו מעמיסים על ילדינו ומטופלינו וכיצד אנחנו מורידים מהם את הנטל. נסמן את האזורים הקונפליקטואליים בתוך ההורות שלנו ונבדוק איך

אלו באים לידי ביטוי בעבודתנו כאנשי מקצוע. נשאל כיצד האבהות שלנו פוגשת את מעגלי החיים האחרים כגון גבריות, זוגיות, קריירה, חברים...

בסדנא נעבוד עם כלים דינאמיים ונשתמש במילים אך נשתדל גם לעשות, לחוות, לזוז, להרגיש. ניגע במשמעותי ובעמוק מבלי לשכוח להינות, לחגוג, להיות בחופש אמיתי. בצד

העיסוק המשמעותי בנושא האבהות הסדנא מאפשרת שיח ייחודי ומשמעותי בין גברים-קרוב, תומך, משחרר, מעצים.

13. התערבות מערכתית ברוח נרטיבית: מעוף מתוך המיטב הקיים אל תוך עתיד מועדף

מנחות: ג'יין גורפינקל, פסיכולוגית חינוכית מומחית מדריכה, עמיתה במרכז קס"ם בניהולם של רחל פארן וישי שלף. מרצה במדרשה לפסיכולוגיה חינוכית באוניברסיטה העברית וראש צוות בשרות הפסיכולוגי מודיעין. **חימנה סנרמן,** פסיכולוגית חינוכית מומחית מדריכה, עמיתה במרכז קס"ם בניהולם של רחל פארן וישי שלף. מטפלת, מדריכה ומנחה ברוח נרטיבית ומפעילה תוכניות "חקר מוקיר" במערכות חינוך. שפ"ח מודיעין ושפ"ח מודיעין עילית,

בסדנא זו נעסוק בלמידת גישה וכלים ברוח נרטיבית ויישומם להתערבות מערכתית וקבוצתית. כלים ויישומים אלו מבוססים על הכרת המיטב בידע ובכישורים הנמצאים באדם ובמערכת, לשם למידה, פיתוח תוכנית וחזון עבודה למימוש. הנחה זו, שהידע קיים אצל האדם, והמערכת ולא רק אצל איש המקצוע/מטפל, מובילה להעצמה ולחיזוק יכולת הבחירה וההכוונה העצמית. הגישה מעוגנת בעקרונות פוסט-מודרניים העומדים בבסיסם של הגישה הנרטיבית וחקר מוקיר.

בסדנא נשלב למידה תיאורטית עם התנסות חוויתית בכל שלבי התהליך. בסוף הסדנא יהיו בידי המשתתף כללי עבודה מגוונים שיעילותם הוכחה. במסגרת החינוכית ניתן ליישם את הכלים באופנים שונים: הדרכות הורים, התערבות כיתתית, הנחיית קבוצות הורים/מורים/יועצים/פסיכולוגים וכמו כן בעבודה עם הפרט.

14. "אנשים הם לא מספרים ופסיכולוגים אינם טכנאים"

מנחה: דגנית גלסמן, פסיכולוגית חינוכית מומחית, מנחת סדנאות, השתלמויות והדרכות בתחום איבחונים פסיכודידקטיים בשפ"ח וב"מדרשה". חברה בועדות התאמה.

הסדנא עוסקת במהות האבחון, ומשמעותו בעולם בו יש משיכה לתחום הטכנולוגי ודרישה לפירושים חד משמעיים מתמטיים, כאשר כל דיאגנוזה מלווה בנתונים כמותיים. בסדנא יעלו קונפליקטים שהינם במהות המקצוע ולחם חוקו של הפסיכולוג המאבחן, תעשה חשיבה ובדיקה של התמונה העומדת מאחורי נתונים מספריים, תוך הצצה לעולם המורכב של לקויות הקשב בהן יש הרבה מעבר לנתונים המספריים שהינם הבסיס הראשוני בלבד. יבחנו ההבדלים בין אבחון פסיכולוגי/דידקטי ופסיכודידקטי ברמת תפיסת העולם והרציונלים. כמו כן יבחנו ההמשגות הקשורות בביצוע האיבחון בפועל וכתיבת דוחות בעקבות איבחון. גם לפי תאוריה זו chc, יבחנו סוגיות כגון מעמדו היחודי של פסיכולוג המאבחן, דרגות חופש בעבודה, וחשיבות אמירות אישיות מקצועיות מעבר בנוסף לחומרי הגלם הטכניים/כמותיים/מספריים.

הסדנא תתבסס על הצגת מקרים, כאשר לגבי כל מקרה יבחנו האספקטים שצוינו. ומכאן שעל המשתתפים להביא חומרי גלם איבחוניים, רצוי לפי תיאוריה "מסורתית", אך ניתן גם לפי שיטת הניתוח chc.

15. קול האולי - במה

מנחה: נאוה גרינפלד, פסיכולוגית חינוכית מדריכה, פסיכולוגית קלינית. מנהלת שפ"ח גבעת זאב. תרגילי תאטרון מאפשרים גילוי עצמי, שחרור והתפתחות, טיפול בכאב, ועיבוד של קונפליקטים אישיים ובין-אישיים. התנסות בדימויי אני שונים מאפשרים הרחבה של העצמי בו בזמן שהם מאפשרים בדיקה של גבולותיו. התאטרון כטכניקה טיפולית מאפשר עיבוד של טראומות ופצעים בדרך של יצירה וחדוה. משחקי תאטרון מתאימים לכל גיל ופועלים נגד שחיקה. דרמה בקבוצה מאפשרת גם עיבוד מחדש של האינטראקציה עם הקהל הפנימי. המשחק הדרמטי מאפשר ניסוח הנרטיב האישי מחדש בנוכחות ו/או בעזרת אחרים. הסדנא הפעם מזמינה להתמודד עם פרידות. מיועדת לאנשים שרוצים להתנסות וליצור. אתם מוזמנים להביא את המוסיקה שאתם אוהבים ולבוש נוח.

16. פסיכולוגיית העצמי של קוהוט וביטויה בעבודת הפסיכולוג החינוכי.

מנחה: יהודה חגי, פסיכולוג חינוכי ומדריך קליני, מנהל השרות הפסיכולוגי חינוכי בדימונה, פסיכולוג במסגרת המרפאה לבריאות הנפש בבאר שבע, קליניקה פרטית.

בסדנא זו תוצג התפיסה הפסיכולוגית של "תיאורית העצמי" של הינץ קוהוט כפי שהיא מסבירה את טבע האדם, מניעיו וצרכיו תוך נסיון להבין את העמדה הטיפולית של הפסיכולוג העובד על פי גישה זו, במפגשיו השונים בקליניקה ובשדה.

בסדנא ילמדו המושגים הבסיסיים של התיאוריה כגון: אמפטיה, זולת-עצמי, פגיעות נרקסיסטית, עצמי גרנדיוזי, זעם נרקסיסטי, דמות ההורה האידיאלי ועוד. תפיסת העצמי ומושגיה המרכזיים ישמשו בסדנא לניתוח המגעים של הפסיכולוג החינוכי עם הקליינטים (מנהל, מורה, הורים וילדים) ולבחינה של תופעות כמו: אלימות, התפרצויות זעם, אקלים חינוכי, אמביציה ערכים והישגיות.

מטרת הסדנא לצייד את המשתתפים בכלים לניתוח וטיפול בתופעות שכיחות בעבודתם תוך שימוש במושגים ועקרונות של פסיכולוגיית העצמי.

הסדנא תהיה גם התנסותית ותלווה במוסיקה.

17. "חמש שנים על מיכאל עברו בריקודים?" סדנא העוסקת בסוגיות אבחוניות

וטיפוליות בגיל הרך.

מנחה: עירית חגי, פסיכולוגית חינוכית מומחית-מדריכה, מומחית בפסיכולוגיה התפתחותית. מנהלת שפ"ח ירוחם, פסיכולוגית במכון להתפתחות הילד "מכבי" באר שבע ומרצה באוניברסיטת בן גוריון, מחברת הספר "ילד שלי מיוחד".

בסדנא ידונו קשיים בתחומי ההתפתחות השונים בגיל הרך תוך הדגשת ההשפעה של קשיים אלו על תהליך ההתקשרות בילדות המוקדמת ועל ההסתגלות הרגשית והחברתית בילדות ובבגרות. הדיון יתמקד בקשיים בתחום הסנסומוטורי ובתחומי השפה והתקשורת (אוטיזם, P.D.D. NOS, אספרגר, ליקוי למידה לא מילולי (NVLD) ועוד).

יוצגו מודלים שונים המסבירים קשיים בתחום התקשורת תוך קישורם לגישות פסיכולוגיות פסיכודינמיות (יחסי אובייקט, פסיכולוגיית העצמי וגישות ניא-קליינאניות)

הדיון ילווה בהצגת מקרים בווידאו, הצגת דוגמאות של המנחה וכן הצגת מקרים של המשתתפים. בנוסף יוצגו הצעות לטיפול במסגרת הגן והבית.

בחלקה האחרון של הסדנא יוצג מודל לטיפול בהפרעות התנהגות בגיל הרך, המבוסס על עקרונות פסיכולוגיית העצמי.

18. טיפול דינאמי קצר מועד ויישומו "במרחב הקליניקה של הפסיכולוג החינוכי".

מנחים: ד"ר יעקב יבלון, פסיכולוג, מדריך, מנהל שפ"ח גן רוה, פסיכולוג ראשי "מכון ארז".

אביחי סטולרסקי, פסיכולוג, מדריך, מנהל שפ"ח יבנה, קליניקה פרטית.

נקודת המוצא של הסדנא הינה כי מאפייני הקליניקה של הפסיכולוג החינוכי, בין היא מתקיימת בחדר הטיפולים, בעבודת הייעוץ לסוגיה, או בעבודתו המערכתית, מזמנים

ודורשים גם הבנה ושליטה באוריינטציה ממוקדת וקצרת מועד ביסודה. מה היא הגישה הדינאמית קצרת המועד? עד כמה גישה זו מותאמת ורלוונטית לעבודת הפסיכולוג בכלל

ולפסיכולוג החינוכי בפרט? עד כמה הינה אילוץ של מציאות חיצונית, או לחילופין בחירה מושכלת ואף מועדפת? כיצד ניתן לעשות שימוש נרחב בעקרונות הגישה במגוון עיסוקיו של פסיכולוג השפ"ח. מה היתרונות שגישה זו מציעה כדי לייעל את עבודת הפסיכולוג?

כל אלה עומדים ללמידה בסדנא. הסדנא תעסוק בלמידת העיקרונות התיאורטיים של הגישה ובמרכיבים המשותפים והיחודיים של התיאורטיקנים המובילים. הלמידה תתקיים

במישור הקוגניטיבי-אינטלקטואלי, כמו גם במישור החויתי. המשתתפים יתבקשו להביא דוגמאות מעבודתם "במרחב הקליניקה" שישמשו לביסוס הלמידה ובעיקר לתרגול יישומה

האפשרי לעבודת המשתתפים.

19. על צרות וקשיים בבית הספר.

מנחה: אליעזר יריב, פסיכולוג חינוכי בכיר, שפ"ח קריית מוצקין.

בית הספר הוא אתר של איכפתיות, צמיחה ולמידה, אבל גם ארגון שסובל מקשיים וליקויים לא מעטים. לקשיים האלה השפעה של ממש על האקלים החינוכי, על היחסים בין המורים והתלמידים, על תופעות של אלימות וניכור ועוד צרות מסוגים שונים. מה תרומתם של בית הספר לטיפול בבעיות ומתי הם דווקא מחריפים אותה? כיצד יכולים הפסיכולוגים החינוכיים להבין לעומק סדר היום הנסתר של הארגון וכיצד לפענח ולטפל במקרים לקשיים האלה? בסדנא נתוודע לכלים של אבחון מערכת, לאסטרטגיות של התערבות מערכתית ודרכי התערבות פרטניות. נתנסה בישום של מודלים אותם אני מציג בשלושת ספרי: "שיחת משמעת", "שקט בכיתה, בבקשה!" ו"יש לי עיניים בגב". כמו כן אציג כמה תובנות מהנסיון הרב שלי כפסיכולוג חינוכי וחוקר של מערכות חינוך. המשתתפים מוזמנים להביא לדיון מקרים והתלבטויות מעבודתם וביחד נעבד אותם לתובנות וכלים.

20. "הדרקון בעל ארבעת הראשים" טיפול קצר מועד-להתמודדות עם לחצים

ופחדים. CBT משולב עם ביופידבק

מנחים: אדר לביא, פסיכולוג חינוכי מדריך, מטפל בהפרעות חרדה באמצעות ביופידבק וגישות נוספות, מטפל ומדריך מוסמך לביופידבק, חבר הנהלת האגודה הישראלית לביופידבק.

ריקי שומן, פסיכולוגית חינוכית מדריכה, מנהלת שפ"ח גבעתיים, מטפלת ומדריכה מוסמכת בביופידבק. בסדנא נכיר את הדרקון בעל ארבעת הראשים, נתבונן ונלמד כיצד הגוף שלנו מגיב למתחים ופחדים. כיצד המחשבות שלנו עובדות במצבי לחץ? מה הקשר בין מה שאנו חושבים ומה שקורה לנו בגוף? מה עוזר לנו למצוא את הדרך חזרה לאיזון? ו...כיצד כל זה מתקשר לטיפול פסיכולוגי ממוקד? בסדנא יודגש השילוב בין התבוננות ומשחקיות (mindfulness & playfulness) כעיקרון מנחה בטיפול פסיכולוגי עכשווי, נתנסה בשיטות הרפיה שונות, בשימוש בדמיון, בשילוב משחקים בטיפול, בציד מחשבות אוטומטיות, ונשלב כל זאת באימון פיזיולוגי באמצעות ביופידבק.

21. פסיכולוגיה חיובית בחינוך: ארגז כלים

מנחה: טליה לוי-טיטון, פסיכולוגית קלינית מומחית, מורשה להיפנוזה, דוקטורנטית לפסיכולוגיה חיובית ופיתוח מנהיגות בבית הספר לניהול, אוניברסיטת תל-אביב, מרצה במכללת תל-אביב-יפו ובאוניברסיטת תל-אביב. "פסיכולוגיה חיובית" היא גישה חדשנית המבוססת על מחקר מדעי מקיף להבנת מהות האושר האנושי, ישום אספקטים חיוביים של ההתנהגות האנושית כמו אושר, אומץ מנהיגות אותנטית ועוד. פותחו שיטות התערבות חדשניות הנשענות על העוצמות והמייטב אצל מנהלים, מורים, תלמידים ומוסדות חינוך. הממצאים מגלים כי מורים ותלמידים מאושרים ממצים יותר את חוזקותיהם ואת הפוטנציאל שלהם. הם נאמנים ומחויבים יותר לבית הספר, יצירתיים ואפקטיביים יותר, תוקפניים פחות, ויוצרים סביבה חברתית נעימה ומלוכדת יותר. אנשים מאושרים נהנים מאיכות חיים גבוהה יותר, מערכת חיסונית בריאה ותוחלת חיים ארוכה. כלים פסיכולוגיים אלה מפיקים תוצאות מרשימות וארוכות טווח.

מטרת הסדנא להציג למשתתפים את תחום הפסיכולוגיה החיובית ואת יישומיו, לצייד את המשתתפים במספר כלים שימושיים, לשפר את מיומנותיהם בהפעלת כלים אלו, להקנות להם תובנות תיאורטיות בדבר התהליכים המופעלים על ידי הכלים, ולחדד סוגיות אתיות הקשורות ביישומיהם.

הסדנא תהיה חוויתית-עיונית והיא מתאימה לכל הרמות החל ממתמחים ועד למומחים בעלי וותק. הסדנא תשלב סקירות עיוניות, תרגולים והנחיות ליישום הכלים בסביבת העבודה.

22. סדנת חלומות-החלום כשיח פנימי וכמורה דרך במישור האישי והמקצועי.

מנחים: אילנה לנדי, פסיכולוגית קלינית בכירה, מנחת קבוצות ומדריכה בהנחיה קבוצתית, אוניברסיטת חיפה. קליניקה פרטית, ק. טבעון.

נתנאל פרי, פסיכולוג קליני ואנליטיקאי יונגאני, חבר בחברה הישראלית לפסיכולוגיה אנליטית, מנחה סמינר על חלומות, מכון "שלם" ראשל"צ, קליניקה פרטית ת"א.

"אתמול חלמתי חלום שאני פרפר, והיום אינני יודע, האם אני האדם שחלם אתמול שהוא פרפר, או שאני פרפר שחולם היום שהוא אדם" צ'ואנג צ'ה החלום הוא שיח פנימי המתקיים בתוכנו בשעת השינה, בשפה של סמלים וביטויים חזותיים. זהו רב שיח בין יסודות שונים ומגמות מנוגדות בתוך הנפש שלנו, שנועד לערוך אינטגרציה ולאזן בין חלקים גבריים ונשיים, רוחניים ויצריים, הגיוניים ורגשיים, הוריים וילדיים, מודעים ולא מודעים. שפת הסמלים אינה מצייתת לחוקי ההגיון ואינה מתחשבת בהכרח במגבלות של זמן, מקום וסיבתיות.

בסדנא ננסה ללמוד את שפת הסמלים האישית והקולקטיבית ולהתוודע אל העולם הפנימי. הלמידה תעשה באופן חווייתי (ולא בצורה דידקטית) דרך חלומות המשתתפים. במקביל נעקוב גם אחר התהליכים הבינאישיים המתרחשים בקבוצה - נבחן איך החלומות המסופרים משפיעים על התהליכים הקבוצתיים מחד, וכיצד הדינמיקה הקבוצתית משפיעה על התכנים שמתעוררים מאידך.

המשתתפים יתבקשו להביא חלומות אישיים מתוכם ננסה לבנות כלים להרחבת יכולת ההתמודדות בתחומים שונים של העבודה כפסיכולוגים חינוכיים.

23. שימוש בגישות אסטרטגיות-במהלך הטיפול הנפשי.

מנחה: יוסי מאירסון, פסיכולוג קליני, מדריך בהיפותרפיה, מנהל מרפאה ומכון מוכר ללימודי היפנוזה "היפנוקליניק", יו"ר האגודה הישראלית להיפנוזה לשעבר. בעל הכשרה בגישות אסטרטגיות אריקסוניאניות בתוכנית ללימודים מתקדמים של קרן על שם מילטון אריקסון באריונה ארה"ב, המונחת על ידי תלמידיו הבכירים (Zeig, Lankton, Geary).

מילטון אריקסון 1902-1980 נחשב כאבי הגישות האסטרטגיות בטיפול נפשי וכמייסד פסיכותרפיה היפנוטית. עבודתו התאפיינה בחדשנות, יצירתיות, יעילות יוצאת דופן וכן בתפיסה אה-תאורטית לאדם תוך גיבוש תאוריה יחודית עם כל מטופל חדש.

בסדנא חוויתית זו המשתתפים יתנסו בעבודה טיפולית המונחת על ידי גישה אריקסוניאנית אסטרטגית המאופיינת מחד בהומניזם וכיבוד האדם כפי שהוא ומאידך בשימוש בטכניקות טיפוליות מתוחכמות לשם יצירת שינוי טיפולי מהיר ועוצמתי. נוסף למימד חוויתי יחשפו המשתתפים לכלים טיפוליים שבבסיס הגישה האסטרטגית-אריקסוניאנית לטיפול והשילוב שלהם עם אוריינטציות תאורטיות שונות בטיפול נפשי (דינמית, אקזיסטנציאלית, קוגניטיבית וכו'). כמו כן במהלך הסדנא יעשה שימוש בטכניקות היפנוטיות ישירות כמו גם בעקיפות והסמויות. כל אלה ונוספים ישמשו רקע לחווית התפתחות וצמיחה אישיותית בה יתנסו אילו ממשתתפי הסדנא שיצטרפו לתהליכי שינוי המוצעים במהלכה.

24. לטפל בילדים בעזרת אחרים: כלים להתערבות בתיווך הצוות החינוכי.

מנחות: ד"ר שרונה מי-טל, פסיכולוגית חינוכית מדריכה, פסיכולוגית בכירה, שפ"י מחוז צפון ומנהלת שפ"ח מ.א. מגידו.

ד"ר שרית אלקלעי, פסיכולוגית חינוכית מומחית ומנהלת שפ"ח בית שאן.
מדובר רבות על הביקוש לטיפול והתערבות פסיכולוגית העולה על המשאבים הזמינים לטפל בכל אחד באופן פרטני או קבוצתי. לאחרונה, הפסיכולוג הקליני הנודע, אלן קזדין הציע שיש לנו אחריות לפתח מגוון מודלים אלטרנטיביים לטיפול כדי לתרום לרווחה נפשית של הפרט וברמת מניעה לכלל החברה (Kazdin & Blase, 2011). מטרת הסדנא להקנות כלים להתערבות בשותפות עם גורמים שונים בהקשר החינוכי בו התלמיד לומד. ההתערבות בעזרת גורמים שונים במערכת שבה הילד גדל מאפשר לפסיכולוג החינוכי לטפל במספר רב יותר של ילדים באופן פעיל ואפקטיבי תוך העצמה של הדמויות החינוכיות. יוצג מודל אקולוגי מערכתי-רב מימדי המאפשר אבחון הוליסטי של צרכי הפרט בהקשר המערכתי וקבלת החלטות לגבי התערבויות אפשריות. חוליה חשובה ביותר לבריאות הנפשית של הילדים בהקשר המערכתי מתייחסת להתקשרות של תלמידים עם המורים או הגננות שלהם. נציג כלים לבחינת איכות הקשר על פי גישתו של פיאנטה באמצעות ראיון ותצפיות. הסדנא תלווה בתרגול של תהליכי קונסולטציה עם הצוות החינוכי כדי לפתח את כישוריהם כדמויות משמעותיות בחיי התלמיד ולאפשר התערבות הוליסטית אפקטיבית בילדים.

25. סדנת כתיבה לפסיכולוגים ומטפלים

מנחה: שבתאי מג'ר, פסיכולוג ייעוצי-תעסוקתי מומחה. מרצה באוניברסיטת בר-אילן בתכנית ה-מ.א. ליעוץ ארגוני. משורר. מנחה קבוצות, מנחה כותבים. קליניקה פרטית,
חישבו על עצמכם עומדים בפני אדם שתקפה אותו אילמות. אתם קולטים שהוא טעון עד קצה יכולת להגיד, ושותק, פגוע או נבוך. גם אתם בתוכם שומעים המון קולות, תמונות והבחנות. ומתוך הרעש הכפול-לא מגיע המשפט המבוקש. או ראו אדם שממלא את האויר דיבור. המון מילים רצות, ואתם בקושי מאתרים מהם מקורות ומהם מטרות. **הטיפול במילים בים הדיבורים וברצף השתיקה הוא ענייננו בסדנת הכתיבה.** טיפול במילה דרך הכרת הכתיבה האישית כאמצעי להקשבה ולשמיעה וכאמצעי לניסוח מדויק ולהבעה עצמית. תרגול הקשבה דרך קריאה וכתיבה. הכרת דרכי ביטוי באמצעות כתיבה. קישור ויישום הכתיבה היצירתית והשירה כאמצעי לעבודה הטפולית והקשר הבינאישי בטיפול. הבעה אישית של הפסיכולוג דרך הכתיבה. הכרת פינות וקולות מעולמם של המטופלים. חוקים, אינטואיציה והשראה בכתב ובטיפול. עולמו של הפסיכולוג כמקור ליצירה, לכתיבה ולעבודה הטיפולית. על שירה ועל הקשר בין יצירת שיר ליצירת מהלכים בטיפול.

26. הנחיית סדנאות ותהליכי העצמה ארגונית במערכת חינוך

מנחה: עוד-כהן משה, פסיכולוג חינוכי מומחה ומדריך. פסיכולוג קליני מומחה. מנהל שפ"ח כרמיאל. מנחה באוניברסיטת חיפה.

"האם אתה מוכן להנחות סדנא בחדר מורים בנושא מניעת אלימות?" שואל המנחה את פסיכולוג בית הספר. "אמממ" עונה הפסיכולוג וחושב ארוכות... "איך עושים את זה?" הוא ממלמל לעצמו. בואו ללמוד "איך עושים את זה" וגם אם לא תתבקשו להנחות סדנא, תוכלו להיות מוכנים ואולי להציע וליזום. מסגרות החינוך השונות נדרשות לשינויים תכופים ולתהליכי למידה ופיתוח: מניעת אלימות, תקשורת מורים הורים, תהליכי אח"מ, דיאלוג מורה תלמיד. כל אלה הינם נושאים לעבודה סדנאית עם פוטנציאל השפעה משמעותית של הפסיכולוג במערכת החינוך. במידה ויש לו את הידע הכלים ובעיקר את האומץ לומר למנחה "כן, אני מוכן". הנחיית סדנאות דורשת ידע בתחום למידת מבוגרים, תהליכים קבוצתיים, הבנה מערכתית של תהליכי שינוי וטכניקת למידה בקבוצה. זאת בנוסף לידע הנדרש ברמת התוכן והיכולת ללוות את הצוות הניהולי בתהליך העצמה ארגונית להגברת אפקטיביות הסדנא. בסדנא נלמד את הנושאים הבאים: למידה משמעותית מהי? בניית חוזים כתשתית ללמידה בסדנא, הבנת ההקשר המערכתית-ארגוני בזיקה לסדנא, מבנה הסדנא ומפגש, עקרונות וטכניקות הנחיה בסדנא ותהליכי העצמה ארגונית-שילוב עבודות עם צוות ניהולי במקביל להנחיית הסדנא. ברמת התוכן נוכל ללמוד ברמה העקרונית את הנושאים הבאים (בהתאם לצרכי המשתתפים ומגבלות הזמן): מניעת אלימות, תקשורת מורים הורים, דיאלוג מורה תלמיד, אקלים כיתה, משמעת וסמכות, חזון בית ספרי, הגדרת תפקידים בארגון ובמיומנויות ניהול לבעלי תפקידים. דרכי למידה: דיונים בקבוצות קטנות ובמליאה, תרגולים, משחק תפקידים וניתוחי אירועים.

נושא הסדנא: מאפשר למידה בתהליך מקביל כאשר הפעילות בסדנא היא גם נושא ללמידה.

27. טיפול קוגניטיבי התנהגותי לפסיכולוגים חינוכיים.

מנחה: יששכר עשת, פסיכולוג קליני, רפואי, משפחתי. בעל רשיון בהפנוזה. עובד בפסיכותרפיה מגובת מחקר, מטפל בהפרעות קליניות שונות ומלווה מתמודדים במחלות מסכנות חיים ובאיומים קיומיים. מלמד ומדריך CBT, טיפול משפחתי ופסיכולוגיה יהודית. מדריך במחלקה לרפואת משפחה. יחד עם ד"ר אלון מרגלית כתב את הספר "הרופא שבאדם האדם שברופא". הוציא בהוצאה עצמית את הספר "פתח לנו שער, סיפורים קצרים על פסיכותרפיה". בעל האתר "לרפא את יצירי כפיך": <http://www.hebpsy.net/isaschar>

מטרת הסדנא היא להעלות למודעות ולהקנות ביטחון בסיסי באפשרות שפסיכולוג חינוכי יוכל לשלב עבודה טיפולית בנוסף לעבודתו כפסיכולוג בבית הספר. המטרה היא להציע למשתתפים עידוד כיצד לארגן את הידע הטיפולי שיש להם אל תוך מסגרת של טיפול קוגניטיבי התנהגותי. בסדנא נכיר את תרבות הטיפול הקוגניטיבי התנהגותי ונכיר מספר התערבויות ופרוטוקולים מובנים להפרעות שונות. נעזר במקרים שכיחים שיכולים להגיע לחדר הטיפול של הפסיכולוג החינוכי כגון: הרטבה, פחדים שונים, סף תסכול נמוך, קשיים חברתיים, ועוד. המשתתפים מוזמנים להביא דוגמאות טיפוליות.

28. אלף לילה ולילה. הסיפור שלי, הסיפור שלך והחיבור ביניהם-טכניקות של סיפור ותאטרון פלייבאק כאמצעי לעבודה טיפולית בקבוצה.

מנחה: אילנה פישר, פסיכולוגית חינוכית מומחית, שפ"ח מודיעין ומודיעין עילית. בעלת נסיון בתחום התאטרון וקבוצת PLAYBACK בארה"ב.

הסיפור והתאטרון הינם אמצעים אוניברסליים לכל בני אנוש. תיאטרון פלייבאק מכיל בתוכו עבודה בשני ערוצים אלה. חברי הקבוצה "מחזירים" סיפור שמסופר תוך שימוש בטכניקות מיוחדות של פלייבאק והמספר רואה את סיפורו קורם עור וגידים ממש מול עיניו. ההזדמנות הזאת למספר לפגוש את סיפורו מחוץ לעצמו מאפשרת מפגש מרגש שלעיתים אף מוביל לפרספקטיבה חדשה על סיפור מוכר. מפגש זה הינו מרגש גם עבור השחקנים הנקראים להדהד בו זמנית-לסיפור עצמו, לתחושות של עצמם ולתגובות של השחקנים האחרים.

בסדנא זו נלמד עקרונות של אימפרוביזציה, כלומר מגע עם המקור היצירתי שיש בכל אחד מאתנו באמצעות תנועה בחלל, ומשחקי תאטרון. ניישם עקרונות אלו תוך שימוש בצורות בימתיות של תאטרון פלייבאק.

29. פסיכותרפיה מכוונת "התמקדות" אמנות התקשורת עם ילדים בחדר

טיפולים, בגן הילדים ובכתות א-ב.

גב' בלה פרוילינגר, (M.A.) נציגה מוסמכת של International Focusing Institute מייסדת המרכז הישראלי להתמקדות. פסיכותרפיסטית בעבודה עם טראומה. פעילה בנט"ל, המרכז לנפגעי טראומה על רקע לאומי. במס"ח שימשה כמנהלת ההדרכה בתחום ילדים עם צרכים מיוחדים, פיתחה ומטמיעה את התוכנית לסינגור עצמי בחינוך המיוחד ברחבי הארץ לצוותים חינוכיים. מומחית בפיתוח מקצועי של צוותי חינוך, מנחה קורסים וסדנאות לקידום תהליכי שינוי.

ההתמקדות שמה דגש על תחושות הגוף (Felt Sense) שיש בהן ביטוי מעבר למילים, למה שעוד לא ידוע, אך משמעותי ומרומז. הקשבה לילדים בהתמקדות, היא הקשבה ייחודית למה שהילדים אומרים, מרגישים, וחושבים וגם אל מה שמעבר לכך. הקשבה שמטרתה "להיות עם" הילדים ולא לנסות "להציל" אותם מחוויות קשות שהם חווים. הילדים לומדים להקשיב פנימה ולחוות את מה שהם מרגישים בתוכם. הם לומדים איך להיות במערכת יחסים עם הרגשות שלהם ואיך להתמודד עם הבעיות מבלי להתכחש אליהם ומבלי להיות מוצפים על ידם. המטפל לומד להשתמש בתחושות הגוף שלו כדי לקדם את התהליך הטיפולי אצל הילד, גם כשהילד מתקשה לבטא את חוויותיו. בהתמקדות המטפל והילד נמצאים בחקירה משותפת של משמעות החוויות הנחוות על ידי הילד. תוך כדי הטיפול המטפל מסייע לילדים לרכוש כלים לוויסות ולשליטה עצמית. מטרת הסדנא לפתח את הידע והעקרונות הפילוסופיים של תהליך ההתמקדות בעבודה טיפולית עם ילדים.

בסדנא נתמקד ונתנסה ב:

- * כלים יחודיים בעבודה טיפולית עם ילדים צעירים
- * שפת ההתמקדות עם ילדים איך לעזור לילדים להבין את עצמם ואת הסובב אותם.
- * תחושה מורגשת הטיפול ובדיאלוג הטיפולי עם ילדים.
- * גיוס מורים ליצירת שפה בית ספרית.

מיועד -לפסיכולוגים חינוכיים בעלי ידע בסיסי בהתמקדות.

30. פסיכותרפיה מכוונת "התמקדות"

מנחה: ד"ר **עצמאות פרלשטיין**, (Ph.D.), פסיכולוגית קלינית. מייסדת המרכז הישראלי להתמקדות. נציגה מוסמכת של International Focusing Institute אומנה והודרכה על ידי פרופ' יוג'ין גינדלין מחבר ומגלה טכניקת ההתמקדות. נמנית עם צוות המורים בניו-יורק להכשרת מנחים ופסיכולוגים. מיישמת את עקרונות השיטה בעבודתה הקלינית עם משפחות, טיפול זוגי ופרטני.

התמקדות מבוססת על מחקר שנערך על ידי פרופ' גינדלין ועמיתים שחקרו את המאפיינים של מטופלים "מצליחים" בתרפיה. היא מחברת אותנו לתהליך טבעי של ריפוי הקיים בכולנו. זה תהליך פשוט, עדין ועוצמתי המבוסס על הקשבה ייחודית לתחושות מורגשות, Felt Senses, דרכן אנו חווים קשיים, התלבטויות וקונפליקטים. הקשבה לגוף בדרך מיוחדת זו מאפשרת ידיעה חדשה, בלתי אמצעית, להגיע. ידיעה זו מרפאת מצבים שהיו "תקועים" ומביאה עימה צעדים קטנים של תנועה וריפוי. זוהי טכניקה ושפה המאפשרת **מיזוג מיוחד של ידיעה שכלית עם תחושה גופנית "תחושת בטן"**, המביאה רווחה פיזית ונפשית תוך כדי תהליך. היא כלי לשינוי עצמי ולטיפול באחר וניתן להוסיפה לארגז הכלים הטיפולי.

טכניקת ה"התמקדות" - מאפשרת למטפל:

- * להעשיר ולהעצים כל שיטת טיפול
 - * לתרגם את הידע הלא מילולי שבתחושות הגוף לתובנה בעלת משמעות בתהליך הטיפול
 - * הקשבה אמפתית ממודעות גוף (Empathic Listening from a Felt Sense)
 - * לקדם את תהליך הטיפול בזמנים של "תקיעות"
- #### **טכניקת ה"התמקדות" - מאפשרת למטופל:**
- * ליצור קשר שוטף עם מידע "חוכמת הגוף" בשעת הטיפול ומחוצה לו
 - * לווסת את עצמו בזמן של הצפה רגשית
 - * לפתח אמפתיה עצמית ודיאלוג תוך אישי
- בסדנא נתמקד ונתנסה ב:
- * עקרונות תהליך ההתמקדות בעבודה טיפולית
 - * ששת שלבי הטכניקה ושפת ההתמקדות
 - * תחושה מורגשת בטיפול: בעולם המטפל, המטופל ובדיאלוג הטיפולי
 - * הבנת המרחב האינטראקטיבי בין מטפל ומטופל.

31. בית הספר כמשפחה - התערבות מערכתית בראיה משפחתית.

מנחה: ד"ר **עידן קוסובסקי**, דוקטוראט מאוניברסיטת נורת'אייסטרן (בוסטון, ארה"ב) בפסיכולוגיה קלינית וחינוכית, פסיכולוג חינוכי מומחה, שפ"ח חיפה, מטפל משפחתי מוסמך, מרצה ב"מכללה האקדמית לישראל" ברמת-גן.

מטרת הסדנא היא להקנות לפסיכולוגים חינוכיים ומתמחים בפסיכולוגיה חינוכית, ידע ותיאוריה בגישות מערכתיות תוך הדרכה ליישום כלים מערכתיים בעבודה עם צוותי חינוך ומשפחות.

- להלן הנושאים העיקריים שיעלו במהלך הסדנא:
- המודל האקולוגי של ברונפנברגר-יצירת מודל אקולוגי.
- הגישה המבנית של מינושין
- הגישה הבינדורית של בוהן - יצירת תרשים גיינוגרם.
- הגישה הנרטיבית.
- המערכת הזוגית.
- התערבות והדרכת צוות תוך שימוש בכלים מערכתיים.
- המשתתפים בסדנא יתבקשו להציג מקרה אחד בו עולה הצורך בהתערבות מערכתית. לאחר העלאת הנושא יערך דיון קבוצתי על דרכי התערבות אפשריות.
- הסדנא מתאימה למתמחים המבקשים להכיר את הגישה המערכתית ומומחים המבקשים לחדד גישה ולקבל כלים מערכתיים נוספים לעבודה בשטח.

32. כישורים חברתיים: אבחון וטיפול

מנחים: דן קורין, פסיכולוג חינוכי מדריך, מנהל שפ"ח חוף הכרמל, מנהל שותף-מכון עמית.

מלי קסלר, מטפלת בכישורים חברתיים. פיתחה את האולפן לכישורים חברתיים

SLA SCHOOL™ - ניתן לקרוא באתר (mollykessler.co.il) לאנשים עם PDD, לקווים למידה וסירבול חברתי, פרקטיקה פרטית.

הסדנא מיועדת לפסיכולוגים חינוכיים המעוניינים להכיר את עולם הכישורים החברתיים. שני פרקים עיקריים:

1. איתור וסיווג לקויים חברתיים תוך שימוש בכלי האבחון הרגילים של הפסיכולוגיה החינוכית (על רקע של לקות קשב וויסות ולמידה, PDD, ועל רקע רגשי וסביבתי).
2. התנסות במספר עקרונות טיפול של האולפן לכישורים חברתיים המאפשרים לילד לרכוש וליישם את הכללים החברתיים.

33. הורות תומכת קשר ותקווה: הכשרת פסיכולוגים להנחייה במסגרת תכנית התקשרות

מנחים: נאדין קפלן, פסיכולוגית חינוכית מומחית-מדריכה, רכזת גני טרום חובה בשפ"ח ירושלים, מנחה ומדריכה בתוכנית התקשרות.

ד"ר ליאור סומך, פסיכולוג חינוכי מומחה, מנחה ומדריך בתוכנית התקשרות.

תכנית התקשרות הינה תוכנית לטיפול ומניעה של בעיות התנהגות בגיל הגן, שבבסיסה עבודה קבוצתית עם הורים לילדים עם קשיים בוויסות העצמי (התנהגותי ורגשי). התכנית הופעלה בהצלחה ברחבי הארץ במספר שפח"ים. ייחודה היא בהיותה מבוססת-ראיות והמחקר המלווה אותה זכה לפרסום והערכה נרחבים בארץ ובח"ל. התקשרות היא כיום תכנית הדגל של אגף פסיכולוגיה בשפ"ח בתחום המניעה לילדים בגיל הגן ונכללת במאגר התכניות של התכנית הלאומית לילדים ונוער בסיכון, בתכנית של "עיר ללא אלימות" ובפרוייקט שפ"ח. מטרת הקורס היא להכשיר מנחים של קבוצות התקשרות, הן ברמת התוכן של התכנית והן ברמה היישום בשטח. הקורס מבוסס על חומרים תיאורטיים מתוך תכנית התקשרות. נעסוק באטיולוגיה של בעיות התנהגות וקשיים בוויסות העצמי בגילאי הגן, בדרכים לחיזוק וביסוס שיתוף-פעולה הורה ילד והקניית כלים ופיתוח מיומנויות הוריות. הלומדים בהכשרה יקבלו מדריך כתוב לפסיכולוג שפותח בשפ"ח לאור נסיון השדה, בשיתוף עם פרופ' יואל אליצור, האוניברסיטה העברית בירושלים. המפגשים יתבססו על למידת חומר תיאורטי, משחקי תפקידים וקטעי צפייה.

הסדנא מיועדת למומחים ולמתמחים לקראת סוף ההתמחות.

34. פיתוח חוסן נפשי סביב סוגיות של ערך עצמי בגיל בי"ס.

מנחה: יקיר קריצ'מן, פסיכולוג קליני, מרצה בבר אילן, בבית ברל ובסמינר הקיבוצים במסלולי הכשרה למטפלים, בתוכנית להעשרת מנהלי בית ספר ובקורס לטיפול בילדים ונוער. כתב דוקטורט בנושא: "הממדים הגופניים של יצירתיות" ומשלב בעבודתו קשיבות גופנית-נפשית (mindfulness)

אחת המטלות ההתפתחותיות החשובות בגיל בי"ס הינה פיתוח של ערך עצמי חיובי. הערך העצמי שיתגבש בגילאים אלה יקבע במידה ניכרת את תחושת המסוגלות לחיים שלמים. סביב סוגיות של ערך עצמי חשוב לפתח גם חוסן עצמי המאפשר לאדם להשאר יציב ואנושי גם לנוכח כישלונות ושינויים. ההשתלמות תעסוק בהמשגה חוויתית של המושגים חוסן נפשי וערך עצמי. ההמשגה תישאב מתיאוריות שלבים התפתחותיים, מתאוריות פסיכואנליטיות ומנקודת מבט אקזיסטנציאליסטית. ההשתלמות תשען על שני צירים מרכזיים. הציר הראשון יעסוק במושג "ראייה", כלומר, מהי המשמעות של "לראות" משהו. הציר השני יעסוק בהמשגת העולמות של "מהות" ו"מידה" וחשיבותם לביסוס ערך עצמי מאוזן ויציב.

35. "געגועים זה לא מה שהיה פעם"...

מנחה: גליה רבינוביץ, מומחית בכירה בפסיכולוגיה התפתחותית ובתרפיית הגשטאלט, אוניברסיטת ת"א, בייס ללימודי המשך ברפואה.

סוגיית הגעגועים נחקרה מעט בספרות הפסיכולוגית. הגעגוע הוא תהליך מעורב, רב משמעות שיש בו מחשבות ורגשות קשים כמו כאב, עצב, כעס, ופחד בעקבות הפרידה מצד אחד, ורצון להתקרב שוב אל האדם והמצב אליהם מתגעגעים. הסדנא תעסוק בחקירת תהליך הגעגוע באופן התנסותי וקוגניטיבי ובקשר בין הגעגועים לתחומי חיים שונים שיש בהם בחירה כמו-בחירת מקצוע, בחירת שותפים לחיי משפחה ועבודה והתמודדות עם שינויים כמו הגירה. כמו כן תעסוק הסדנא בתהליכי געגוע אצל ילדים.

36. מטפלים בעלי יכולות מיוחדות - נקודות מפגש עם ילדים בעלי צרכים מיוחדים, משפחותיהם ומסגרות החינוך שלהם.

מנחים: לימור רייז, פסיכולוגית חינוכית והתפתחותית מומחית. עובדת בקליניקה פרטית ברעננה ובראש העין. עוסקת באבחון וטיפול, מרצה ומנהלת קהילות ברשת, במסגרת פורטל אביליקו.

עדי פרי, פסיכולוג התפתחותי בכיר, עובד שנים רבות בתחנת העמקים בטיפול בילדים והוריהם, עבודה מערכתית ואבחונים, פסיכולוג ראשי במכון התפתחות הילד בטבריה, מרצה במגמה הקלינית חינוכית באוניברסיטת חיפה בתחום אבחון וטיפול בלקויות למידה.

הפסיכולוג החינוכי מעורב בתהליכי אבחון, השמה, טיפול פסיכולוגי, ריכוז תיק, הדרכת צוותים ואנשי טיפול הן בחינוך הרגיל והן במסגרת החינוך המיוחד. בסדנא, נשפוך אור על המעגלים המשתלבים: הילד, הוריו ומשפחתו והמסגרות החינוכיות המעורבות בגידול. ננסה להתחבר לחוויה האישית של הילד הגדל ומתמודד עם לקות למידה, הפרעות קשב וריכוז, קשיים בוויסות, בתקשורת או מחלה. ניכנס לנעליו של ההורה לילד עם צרכים מיוחדים-הפגיעה בתחושת המסוגלות תוך כדי קבלת אבחנה, גידול ילד מורכב ופרידה מילד הפנטזיה. נמקד את מטרות העבודה עם ההורים וכיצד מחזירים אותם לחוויה של שליטה, אקטיביות וצמיחה. נחלוק את מורכבות התהליכים שעוברים הצוותים החינוכיים בעבודה עם הילדים ומשפחותיהם, ואת העשייה המיוחדת במסגרת החינוך המיוחד. נדון במקומו של הפסיכולוג כמחזיק שרביט ניצוח ומאפשר מימשקים וחיבורים בין תהליכים ואנשי חינוך וטיפול לבין הילד ומשפחתו. הסדנא תכלול תיאורי מקרים, מצגות, מקרים והתנסות חוויתית. המשתתפים יוזמנו להביא מקרים מעבודתם.

37. על מה אנו מדברים כשאנחנו מדברים על אינטליגנציה? מבט מושכל על משכל

מנחות: מאשה שינמן, פסיכולוגית חינוכית מדריכה, יו"ר הועדה ללקויי למידה והפרעות קשב, אגף פסיכולוגיה שפ"י.

סמדר ספיר, פסיכולוגית חינוכית מדריכה, רכזת דיאגנוסטיקה בשפ"ח ירושלים, חברה בוועדה ללקויי למידה והפרעות קשב, אגף פסיכולוגיה שפ"י.

מה זאת אינטליגנציה? האם זה מושג קוגניטיבי בלבד? שאלה זו סקרנה את בני האדם דורות רבים וריתקה פסיכולוגים וחוקרים החל מסוף המאה ה-19. בסדנא נכיר תיאוריות שונות על אינטליגנציה ודרכים שונות להערכת אינטליגנציה. במהלך הסדנא ננתח ונתבונן במקרים מנקודות מבט של תאוריות משכל שונות (הגישה הפסיכומטרית, תיאוריית ה-PASS, המודל הטריארכי של סטרנברג ועוד ככל שיאפשר הזמן). נראה כיצד כל תיאוריה מתמודדת עם הנתונים הקוגניטיביים, האישיותיים-רגשיים והסביבתיים של הילד ותורמת להבנה ייחודית שלו, לאבחנה ולבנייה של דרכי טיפול. נחשוב כיצד ניתן ליישם את התאוריות השונות באמצעות הכלים המצויים בידינו. לקינוח, נחשוב מה אנו "לוקחים" מכל תיאוריה ומדרכי ההערכה השונות, וננסה לגבש לעצמנו את תפיסת העולם שלנו בנושא זה.

הסדנא מיועדת לפסיכולוגים מדריכים, מומחים ומתמחים בשלבי סיום ההתמחות. תינתן עדיפות לפסיכולוגים שמכירים את גישת ה-CHC (הגישה לא תילמד לעומק בסדנא) משתתפים המעוניינים להציג מקרה בסדנא מתבקשים לציין זאת בטופס הרישום, ויתבקשו לשלוח את החומרים למנחות לפני הכנס.

38. "קסם הקולנוע" - עבודה עם קולנוע בהנחיית סדנאות ובתהליכים ממוקדי נושא "המבוגר משמעותי מכיל ומוביל"

מנחה: יורם שליאר, פסיכולוג חינוכי מומחה ויועץ ארגוני, מנהל השירות הפסיכולוגי מ.א. מבואות החרמון בעלים ומנהל של "מכון שליאר לפסיכולוגיה ולייעוץ ארגוני בשילוב קולנוע", מתמחה בשילוב קולנוע בתהליכים ארגוניים, בחינוך, בסדנאות ובטיפול.

הקולנוע הוא כלי רב עוצמה מבחינה ריגשית. הוא מאפשר לנו להזדהות עם העלילה ועם הגיבורים, הוא מאפשר לנו להתחבר לתמונות שונות, למקומות, לתקופה, לזכרונות, לחלומות, למשאלות, לכאבים. בחירה קולעת ושימוש נכון בסרט קולנוע יוצרים מצד אחד "הרחקה מגוננת" המאפשרת לגעת בנושאים טעונים ובמקומות פגועים ומצד שני יוצרים "התחברות רגשית", חזקה המאפשרת טיפול מעמיק ומשמעותי בקשיים וכאבים אישיים וארגוניים כאחד. סרט קולנוע יכול גם להוות מקור השראה, ליצור תובנות עמוקות ולשמש מודל חיובי לחיקוי, ללמידה ולצמיחה. החוויה הקולנועית מסייעת בישום אפקטיבי של התכנים וגיבוש ההבנות ברמת הפרט ומגבירה את הסיכויים ליצירה והובלה של שינוי תודעה, שינוי תפיסה ושינוי התנהגות. במהלך הסדנא נצפה בקולנוע, נתחבר אליו דרך החוויה האישית והמקצועית שלנו, נלמד כיצד לרתום ולהתאים סרטי קולנוע עלילתי לסדנאות ממוקדות נושא (TCI) ולתהליכי הכשרה והתערבות בארגון. הסדנא מיועדת לאלה שאוהבים קולנוע לא פחות משהם אוהבים את עיסוקם המקצועי.

**יודגש כי זוהי סדנת למידה חוויתית לשימוש בקולנוע.
אין מדובר בסדנאת צפייה בקולנוע אך גם לא בסדנא דינאמית.
בוכים (אם בכלל) רק מהסרטים- אבל צוחקים הרבה.**

39. קס"ם-קשב לסיפורים מועדפים - יישומים מגוונים של הטפול נרטיבי (Narrative Therapy) עם יחידים, זוגות, משפחות וקבוצות.

מנחים: ישי שליף, פסיכולוג חינוכי מדריך, בוגר קורס בינלאומי בטיפול נרטיבי של מרכז דלוויטש (מייקל וייט), מנהל שפ"ח מודיעין עילית, קליניקה פרטית.

רחל פארן, פסיכולוגית חינוכית וקלינית מדריכה, עבדה ומדריכה בשרותים פסיכולוגיים חינוכיים ומרכז לבריאות נפש, קליניקה פרטית, מנחה סדנאות בשימוש באגדות ומיתוסים בטיפול.

שני המנחים הם חברים מייסדים במרכז קס"ם-להוראה, הדרכה וטיפול שיתופיים. מרצים ומנחים סדנאות בטיפול נרטיבי, חקר מוקיר ותכנית קשר לדיאלוג רב-תרבותי בארץ ובחול.

בסדנא זו נעסוק בפיתוח העמדה הטיפולית הבסיסית ובהקניית הכלים המעשיים עפ"י הגישה הנרטיבית של מייקל וייט ודיוויד אפסטון. גישה זו מניחה שהאדם הוא המומחה לחייו והמטפל הוא המומחה לתהליך. מתוך גישה זו נגזרות עמדות של סקרנות וכבוד, שיתופיות, שקיפות, העצמה של הפונה והגדלת תחושת הבחירה שלו. הגישה הנרטיבית תוצג דרך למידה ותרגול חוויתיים של חלק מהאמצעים הטיפוליים הנרטיביים. באמצעות כלים טיפוליים אלו מנסה המטפל הנרטיבי לחפש סיפורים אלטרנטיביים לסיפור הבעייתי בהם יככבו מיומנויות וידע חיים של המטופלים. יושם דגש על יישומי הגישה בעבודה עם ילדים, זוגות (הורים, הורה-ילד, מורה-תלמיד וכו') משפחות, קבוצות ובית ספר. הסדנא מיועדת הן לאנשים המעוניינים בהיכרות ראשונית עם גישה זו והן לאנשים שיש להם מעט רקע בגישה.

כחלק מהגישה המשתפת יצרו המנחים קשר עם המשתתפים לקראת הסדנא.

40. היכרות עם EMDR - Eye Movement Desensitization and Reprocessing

מנחים: ד"ר ציפי שני, פסיכולוגית מדריכה בתחום חינוכי, רפואי, היפנוזה ו-EMDR, מנהלת שפ"ח בני ברק, ומרצה באוניברסיטת בר-אילן.

אילן שפירא, פסיכולוג, קליניקה פרטית, מומחה בשיטת EMDR, אותה משלב גם בטיפול בטראומה. פעיל באגודה האירופית ל EMDR וזוכה בעיטור אוניברסיטת לורן על תרומתו בפיתוח השיטה.

הקהיה שיטתית ועיבוד מחדש באמצעות תנועת עיניים (EMDR) היא שיטת טיפול אינטגרטיבית שהוכיחה את יעילותה בטיפול במגוון של תלונות נפשיות הקשורות בין היתר לטראומה ולחרדה. מחקרים רבים מראים ששיטת EMDR מסוגלת להביא לעיבוד מהיר של זכרונות טראומטיים, לשינויים קוגניטיביים ורגשיים יציבים ולהקלה ניכרת בסימפטומים התנהגותיים-גופניים. הסדנא תכלול הרצאות על הרקע התיאורטי ועל היישומים המגוונים של השיטה, לימוד חלק מן השלבים של הפרוטוקול, הדגמות, התנסויות וקטעי וידאו. בחלק השני של הסדנא יושם דגש על עבודות EMDR עם ילדים באופן אינדבידואלי וקבוצתי. **סדנא זו היא סדנאת היכרות ראשונית עם EMDR, והיא אינה מהווה בהכרח חלק מהסדנא המלאה או מלימודי התעודה לקראת קבלת מעמד של מטפל EMDR.**

41. "וכשהרגש והתנועה נפגשים בעולם הילד והפסיכולוג...".

מנחה: ארמונד עמרם שרביט, פסיכולוג קליני, חינוכי מומחה-מדריך. מתרגל אומנויות של גופנפש, חוקר סוגיות התפתחותיות ופסיכולוגיות בעזרת כלים המאפשרים נקודות מפגש בין העולם התנועתי גופני לבין העולם הפסיכולוגי. מעביר סדנאות המשלבות פסיכולוגיה ותנועה במסגרות שונות (שירותים פסיכולוגיים, מסגרות מיוחדות של החינוך המיוחד).

מטרת הסדנא הינה לבקר מחדש ובאופן מקורי בעולם ההתפתחות הרגשית של הילד ובכלל שלך האדם על מנת להעשיר את המיומנויות המקצועיות שלנו. אני מציע להתידד עם המושג "פסיכותנועה", שפירושו להיות פסיכולוג היוצר מקום בחדר טיפול לאוצר המילים התנועתי של הילד ושלו. כלי זה בהחלט מאפשר להרחיב את דרכי ההתקשרות שלנו עם הילד. נפגוש זוג מעניין ושמו רגש ותנועה, על ידי עבודה חוויתית תנועתית ועיבוד ורבלי נגלה את המאפיינים הרגשיים של שלבי ההתפתחות התנועה ונחקור את הקשר שלהם עם שלבי ההתפתחות הרגשית כפי שתוארו על ידי פרויד ווינקוט. נשים דגש יחודי על החוויה ועל תאוריית ההתקשרות (בולבי). תהליך זה יאפשר עבודה בסוגיות משמעותיות המתרחשות בחדר טיפול כגון: צורך בחיזוק הבטחון העצמי, איזון בין שליטה לשחרור, פרידה.... בסופו של דבר ניצור במה עליה ידברו מילים תנועתיות במונחים פסיכולוגיים מוכרים לנו. הבמה תהיה פתוחה לדפדוף במילון "הפסיכותנועה" שלנו ושל הקבוצה. ...וכשהרגש והתנועה רוקדים עם הילד, הבוגר והפסיכולוג על מוסיקת ההתפתחות, תמיד משהו מסקרן ומרגש קורה... להגיע בבגדים מתאימים לתנועה ולהצטייד במחברת. אין צורך בניסיון קודם.

42. משו"ב - מיקוד שליטה ובקרה. וויסות וארגון ניהולי (פונקציות ניהוליות).

מנחה: ד"ר עופר תמנע, מטפל תפקודי-רגשי בוויסות ובארגון תפקודי, הפרעות בקשב ובריכוז ולקויות בפונקציות ניהוליות. מנחה סדנאות בשירותים פסיכולוגיים. מנחה צוותים חינוכיים ומטפל בתלמידים הסובלים מליקויים בפונקציות הניהוליות, עובד בקליניקה פרטית.

הסדנא תעסוק בהבנת הגורמים המובילים להפרעת הסתגלות, בהיבטים של קשיים בפונקציות ניהוליות. הגישה המוצגת בסדנא היא גישת משוב-מיקוד, שליטה ובקרה, ארגון וויסות תפקודי. בסדנא נלמד כלים לפיתוח הרפרטואר של מנגנוני הוויסות והשליטה אצל מטופל הסובל מליקויים בפונקציות הניהוליות, בעיקר במצבים של תוקפנות וזעם. לפי גישתנו, מטופלים אלה זקוקים למטפלים המתפקדים עבורם כמארגנים ומווסתים חיצוניים, על מנת שהם עצמם יוכלו בהמשך להפעיל את הפונקציות הניהוליות באופן מסתגל. ההכשרה בארץ במהלך לימודנו ועבודתנו הטיפולית היא ברובה הכשרה לטיפול בהכלה, ואילו השפה שאנו מדברים עליה כמתאימה למטופלים הללו היא שפת ההחזקה (וויניקוט 1989). המטפל במרחב שיח זה לא עומד כדמות להשלכה ולהכלה. עיצוב שיח ההחזקה עובר דרך מסננת ההכלה של המטפל את עצמו, אך נשאר במגרש של המטופל ומתמקד בהחזקתו, ובכך יוצרים מרחב בטוח למטופל, כדי שיוכל לגדול "לעצמי אמיתי" ואוטונומי, כדברי וויניקוט.

הסדנא מיועדת לפסיכולוגים העוסקים בתחום לקויות בפונקציות ניהוליות, קשיי קשב וריכוז, קשיים בוויסות ובהתנהגות.

טופס הרשמה לסמינר הארצי השנתי של הפסיכולוגים החינוכיים
טבריה
16.12.13 - 19.12.13
קדם סמינר 15.12.13-16.12.13

לכבוד
חברת "גל כנסים בע"מ"
רח' קורא הדורות 43, ירושלים 9339360
עבור סמינר הפסיכולוגים החינוכיים

שם משפחה: _____ שם פרטי: _____
שם משפחה (באותיות דפוס לועזיות) (חשוב): _____
כתובת: _____ מיקוד: _____
טל. בבית: _____ טל. בעבודה: _____ נייד: _____
דוא"ל (חשוב לצורך קבלת אישור הרשמה) _____
זכר: _____ נקבה: _____ מעשן: _____ כן _____ לא _____
ותק בעבודה: _____ שנים _____
חבר הפ"י (שולמו מיסי חבר לשנת 2013) _____ כן _____ לא _____ (יבדק מול רישומי הפ"י)
מעמד מקצועי: מדרוך _____ מומחה _____ מתמחה _____ טרום מתמחה _____
עובד בשפ"ח _____

- מעוניין להרשם לסמינר ל-4 ימים בתאריכים 16/12/13 - 19/12/13
- מעוניין להרשם לסמינר+קדם סמינר ל-5 ימים בתאריכים 15/12/13 - 19/12/13
1. **בקדם סמינר** אני מעוניין בסדנאות: (רשום את **מספר** הסדנא, נא למלא 4 אפשרויות לפחות):
א. _____ ב. _____ ג. _____ ד. _____
2. **בסמינר** אני מעוניין בסדנאות (רשום את **מספר** הסדנא, נא למלא 4 אפשרויות לפחות):
א. _____ ב. _____ ג. _____ ד. _____ ה. _____
2. לאחר תיאום והסכמה הדדית אני מעוניין/ת להתגורר בחדר במלון עם _____
3. א. מצ"ב 3 המחאות על סך כולל של 1605 ש"ח ל-4 ימים ב. 2050 ש"ח ל-5 ימים
ג. מצ"ב 3 המחאות על סך כולל של 2005 ש"ח ל-4 ימים ד. 2460 ש"ח ל-5 ימים
ה. מצ"ב 3 המחאות על סך כולל של 1805 ש"ח ל-4 ימים ו. 2250 ש"ח ל-5 ימים

לפקודת חברת "גל כנסים בע"מ" למוטב בלבד.

קבלה על מלוא הסכום תינתן בסמינר.

בברכה,
צ'כי אייקין

יו"ר ועד החטיבה
לפסיכולוגיה חינוכית.

ניתן להרשם דרך אתר האינטרנט המאובטח בכתובת:

www.gal-conventions.co.il

בתוספת של 30 ש"ח עבור תשלום באשראי.